

Internet i za tebe može biti opasno mjesto

Internet i za tebe može biti opasno mjesto pa zato:

- dopusti roditeljima da sudjeluju u tvojim online aktivnostima (roditelji te ne kontroliraju već štite!)
- poštuj ograničenja koja ti roditelji daju kod korištenja interneta
- stranac je stranac, bez obzira što ga ne susrećeš na ulici, pa nikada ne otkrivaj pojedinosti o sebi strancu s interneta (dovodiš se u opasnost jer će tada lako saznati tko si i gdje živiš)
- nikada ne odaj svoj password, ime, prezime, ime i prezime roditelja, broj telefona, kućnu adresu, radno mjesto roditelja, naziv škole, broj kreditne kartice...
- ne šalji svoje fotografije nepoznatoj osobi na internetu
- ako želiš upoznati osobu koju si upoznao/la na internetu, povedi roditelje i nađite se s njom na javnom mjestu. Tako ćete svi biti sigurni.
- nikada ne prihvaćaj besplatni poklon u zamjenu za adresu ili neku drugu informaciju bez dozvole roditelja.
- nikada ne nastavljam razgovor zbog kojeg se osjećaš nelagodno ili razgovor postaje previše osoban.
- nikada ne odgovaraj na e-mail poruke koje su nepristojne ili se zbog njih osjećaš nelagodno.
- igraj „Fair play“ i zaštiti se

- ne šalji zlonamjerne sms ili e-mail poruke. Prije nego što klikneš „Pošalji“ zapitaj se kako bi se ti osjećao da primiš tu poruku.
- pozorno pročitaj sms i e-mail poruku prije negoli je proslijediš dalje. Nemoj prosljeđivati poruke koje vrijeđaju i uznemiruju druge. Nemoj se uključivati u ankete, rasprave i chatove koji nekog izruguju, ocrnuju ili ogovaraju.
- ne snimaj i ne prosljeđuj fotografije i snimke koje mogu druge dovesti u neugodnu situaciju, osramotiti ih ili izložiti ismijavanju i vrijeđanju drugih.
- zaštiti sebe lozinkom i pazi komu je daješ jer prijatelji u nekom trenutku mogu postati neprijatelji.
- ne navodi osobne informacije, brojeve telefona i mobitela, adresu na kojoj živiš, ime škole u koju ideš, mjesta kamo izlaziš osobama koje ne poznaješ uživo. Kad pišeš o sebi, piši što općenitije. Sve što napišeš i objaviš u sms poruci ili na internetu postaje javno i dostupno velikom broju ljudi i više ne možeš kontrolirati kako će drugi iskoristiti tvoje podatke.
- ne šalji i ne objavljuj svoje fotografije i fotografije svojih prijatelja putem mobitela i interneta. Jednom kada pošalješ ili objaviš fotografiju, nad njom više nemaš kontrolu, ne znaš što se dalje s njom događa. Uz malo vještine i s osnovnim grafičkim programima moguće su razne fotomontaže.
- ne stavljaj na internet ništa što ne bi volio da vide tvoji prijatelji i poznanici, čak ni u e-mailu ili sms poruci.

Možda ćeš, surfajući internetom, naići na stranice koje će te uznemiriti svojim nasilnim ili seksualiziranim sadržajem. Popričaj sa osobom kojoj vjeruješ i sjeti se da imaš mogućnost policiji prijaviti stranice takvog sadržaja i da one mogu biti ukinute.

Ako ti netko pošalje zlonamjernu ili prijeteću poruku mobitelom ili e-mailom, nemoj odgovoriti, ali je nemoj ni brisati(ta poruka može biti dokaz na policiji). Pokaži je odrasloj osobi kojoj vjeruješ.

Neki odrasli i vršnjaci lažno se predstavljaju i pretvaraju da su prijatelji jer ih zanimaju slike seksualnog sadržaja ili imaju seksualne želje i namjere. Upravo radi toga budi na oprezu, ne samo s informacijama i fotografijama koje dijeliš, nego i prilikom upoznavanja s „on-line“ prijateljima. Podsjeti se da je sve ono što znaš o tom "prijatelju" samo ono što ti je ta osoba rekla te da ništa od toga ne mora biti istina.

Ako želiš uživo upoznati „on-line“ prijatelja, dogovori prvi susret na javnome mjestu, gdje ima dosta ljudi. Ne nalazi se nasamo s njim, već povedi nekoliko prijatelja i prijateljica ili odraslu osobu kojoj vjeruješ.

Pomozi djeci koja doživljavaju zlostavljanje putem sms-poruka i interneta tako da im jasno kažeš da nije u redu to što im se događa i da vidiš da im je teško. Nemoj prikrivati nasilje i odmah obavijesti odrasle o tome što se događa.

Prije nego što napišeš poruku, priču ili objaviš fotografiju, zapitaj se hoćeš li time nekoga povrijediti. Nemoj činiti drugima ono što ne želiš da drugi čine tebi.

Čuvaj sebe i druge! Sve što vrijedi za čuvanje podataka o tebi, vrijedi i za čuvanje tuđih.

Izvor: <http://www.hrabritelefon.hr>